

Klima- og miljødepartementet

Kopi: Nærings- og fiskeridepartementet

29. november 2023

Innspill – Stortingsmeldinger om klima og natur

Pelagisk Forening viser til innspillsmøte til stortingsmeldinger om klima og natur i Bergen 27. november 2023.

[Pelagisk Forening](#) er en interesseorganisasjon for fiskebåtredere. Våre medlemmer er spredt fra nord til sør i hele landet, og vi har representanter fra hele flåtegruppen.

Nedenfor følger vårt skriftlige innspill.

1. Når vi i 2050 har nådd natur- og klimamål, hva er de tre viktigste grepene som ble gjort i dag for å komme dit?

Man har hatt en kunnskapsbasert tilnærming. Man har skyndet seg sakte: det vil si innført tiltak og endringer når man har sett at de faktisk kan ha en reell effekt på utslipp, og ikke bare på papiret. Man har hatt en lyttende og inkluderende dialog mellom alle aktørene.

2. Hvilke viktige rammer og hensyn må de to meldingene ha med seg fra ditt ståsted?

Fiskerinæringen må til enhver tid forholde seg til formålsparagrafene i havressursloven, deltakerloven og fiskesalgslagsloven. Formålet til disse, og for fiskerinæringen i Norge, er å ha en lønnsom næring, som er tilpasset ressursgrunnlaget og som bidrar til sysselsetting og bosetting langs kysten. Disse må også gjelde for arbeidet med klima og natur.

Det er også en lei tendens når vi snakker om fisk, at vi da snakker næring, og ikke mat. Dette ser vi i blant annet i klassifiseringen av utslipp i Klimautvalgets rapport der «fiske» er i samme kategori som luftfarten. Mat er ikke valgfritt, men det er de fleste flyreiser. Fisk må derfor i mye større grad bli klassifisert som mat når vi snakker om klima og natur.

3. Arealbruksendringer er en stor utfordring både for natur og klima. Hva bør meldingene legge frem for å sikre at arealbruken fremover bidrar til at vi når natur- og klimamålene?

Tiltak må ikke igangsettes eller planlegges før man har grunnkunnskap om områdene. Kunnskap må komme før tiltak, alltid. Det er først når vi har kunnskap om et område vi vet hvilke konsekvenser et tiltak vil ha.

Vi har gjentatte ganger bedt om en arealplan for de norske havområdene, og ikke bare strategiske planer. Dette er helt nødvendig for å se sammenheng i arealbruk, og over tid.

Arealbruksendringer må være gjennomtenkt, konsekvensutredet og det må gjøres en kost-nytte analyse av fordeler og ulemper ved endringen.

4. Internasjonalt samarbeid er nødvendig og viktig for å løse klima- og naturkrisa. Hvordan kan internasjonalt samarbeid styrkes på klima- og naturområdet i årene fremover?

Når fisk er lett tilgjengelig går våre utslipp ned. De norske utslippene fra fiske går ned de årene vi har avtaler med kyststatene. Dette er enormt viktig fremover. Vi må kunne fiske når den er lettest tilgjengelig.

I havet har man grenser, og i forvaltningen av havet er de tydelige. Dette må man i større grad se bort fra når man ser på naturen. Den vet ikke om noen landegrenser og er ikke tilpasset de.

5. Naturavtalen er et rammeverk for alle. Hvordan kan vi sikre at alle samfunnsaktører og hele myndighetsapparatet i denne regionen tar sin del av ansvaret for å gjennomføre naturavtalen og stanse tapet av natur innen 2030?

Vi snakker ikke om regioner. Pelagisk Forening representerer rederier i hele Norge, og svarer derfor for hele landet, og havområdene.

Fiskerireguleringene må i mye større grad ta hensyn til tap av natur. Det må gjennomføres en vurdering av reguleringsendringer som bidrar til mindre tap av natur, samtidig som man ikke ofrer de fiskeripolitiske målsetningene.

6. Hva trenger kommuner, næringsliv og andre av kunnskap og virkemidler for å ivareta naturen bedre i denne regionen?

Samme svar som på spørsmål 5.

For å kunne ivareta naturen må vi ha kunnskap om naturen. Det er stor kunnskapsmangel om naturen på havbunnen. Denne kunnskapen må vi skaffe oss.

Det må bevilges midler til Havforskningsinstituttet og til programmer som marine grunnkart og Mareano.

7. Hvilke andre grep enn vern kan vi ta for å sikre langsiktig beskyttelse og bevaring av viktige naturområder (jamfør mål 3 i naturavtalen)?

Forskjellige fiskerireguleringer bidrar til langsiktig beskyttelse og bevaring av naturområder. Det er ofte mange aktiviteter som kan være forenlig med vern. Hvis verneformålet er bunnen vil det fint gå an å fiske med redskaper som ikke berører bunnen. Det å bruke et område bidrar til informasjon, kunnskap og bevissthet om området.

8. Med utgangspunkt i 2050-utvalgets hovedanbefalinger (se lenke), hva bør klimameldingen prioritere å følge opp, sett fra ditt ståsted?

Anbefalingen om at «det må være en bred tilnærming til virkemiddelbruk hvor juridiske, økonomiske og pedagogiske virkemidler benyttes.» Overgangen til lavutslippssamfunnet blir ekstremt tøff, og vanskelig å gjennomføre. Da må man ha flere tanker i hodet samtidig, og man må unngå silotenking. For fiskeflåten sin del er det få, om ingen alternative energibærere som per i dag er tilpasset fiskeflåtens driftsmønster. For å få til omstilling må noen derfor ta kostnaden ved å prøve ut det som finnes. Det er dyrt, og i en situasjon der flere av kvotene går ned, utgiftene går opp gjør dette det enda dyrere. Derfor må man se helhetlig på hvordan omstillingen skal skje.

9. Hvordan legge til rette for en rettferdig omstilling til lavutslippssamfunnet, og hvordan bør en klimapolitikk som når klimamålene innrettes slik at den har legitimitet og aksept i samfunnet?

Fisk er mat og har et svært lavt klimagassutslipp. Dette blir altfor fort glemt.

For vår del er det også viktig at de fiskeripolitiske målsetningene ikke glemmes i arbeidet mot et lavutslippssamfunn. Noen av disse går på tvers av ønsket om lavere utslipp. Dette er en balansegang som må gjennomføres på tvers av næring, forvaltning, og flere departementer. Tiltak må ikke bli tredd nedover hodet, og tiltak må være realistiske og gjennomførbare. Dette må derfor skje i dialog.

Med hilsen

Pelagisk Forening - Pelagisk Servicekontor AS

Mariann Frantsen
daglig leder

Mia Høgi
seniorrådgiver